

Sygn. akt I C. 873/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2016r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant: Anieli Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016r. w Środzie Śląskiej

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko (...) S.A z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A z siedzibą w W. na rzecz powoda J. P. kwotę 24.000 złotych (dwadzieścia cztery tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 24.000 złotych od dnia 11 lipca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 24.000 zł od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. powództwo w pozostałym zakresie oddala;

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A z siedzibą w W. na rzecz powoda J. P. kwotę 3.450,20 złotych (trzy tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje uiścić na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej powodowi J. P. kwotę 127,31 złotych (sto dwadzieścia siedem złotych trzydzieści jeden groszy), a stronie pozwanej (...) S.A z siedzibą w W. kwotę 509,26 złotych (pięćset dziewięć złotych dwadzieścia sześć groszy) tytułem nieopłacony wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powód J. P. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) SA z siedzibą w W. kwoty 20 000 zł wraz ustawowymi odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej wobec powoda za mogące powstać w przyszłości skutki kolizji drogowej z dnia 27 maja 2013 roku, a także zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu powód wskazał, że dnia 17 maja 2013 roku o godzinie 18.33 na ulicy (...) przy posesji nr (...) doszło do kolizji drogowej, w której poszkodowany został powód. Sprawca zdarzenia nie dostosowując prędkości jazdy do warunków ruchu oraz nie zachowując bezpiecznej odległości między pojazdami uderzył w tylny zderzak samochodu powoda, a ten w skutek dużej energii uderzenia uderzył w tył samochodu Ł. B.. Na miejsce zdarzenia przybył patrol policji oraz pogotowie ratunkowe udzielając pomocy poszkodowanym zdarzeniem. Sprawca zdarzenia przyjął mandat karny za wykroczenie. Powód samodzielnie wrócił do domu. Negatywne skutki kolizji powód zaczął odczuwać dopiero następnego dnia. Leki przeciwbólowe dostępne bez recepty nie przyniosły poprawy. Z uwagi na nasilający się ból poszkodowany udał się do Ambulatorium Chirurgicznego przy ulicy (...) we W. gdzie udzielono mu pierwszej pomocy medycznej. Pacjenta zwolniono dnia 20 maja 2013 roku o godzinie 2.18. Po godzinie powód zaczął odczuwać silny ból zamostkowy. Do chorego wezwano pogotowie ratunkowe, które przewiozło go do (...)

Centrum Medycyny Ratunkowej przy ulicy (...) we W.. Na miejscu rozpoznano zawał serca. Powód był hospitalizowany na Oddziale Kardiologicznym od dnia 20 maja 2013 roku do dnia 25 maja 2013 roku. W związku z procesem diagnostycznym oraz leczeniem powoda rozpoznano u powoda skręcenie odcinka szyjnego kręgosłupa, skręcenie odcinka lędźwiowego kręgosłupa, zawał mięśnia sercowego (...) ściany dolnej, zespół korzeniowy odcinka szyjnego pourazowego, pourazowe dolegliwości bólowe głowy, pourazowe szумы uszne, pourazowe zawroty głowy, zniesienie lordozy szyjnej, spłylenie lordozy lędźwiowej, ogólne potłuczenia. W trakcie procesu likwidacji szkody osobowej powód za pośrednictwem (...) Manufaktura sp. z o.o. siedzibą we W. zgłosił u strony pozwanej szkodę oraz dostarczył dokumentację medyczną związaną ze zdarzeniem. Z tytułu odpowiedzialności cywilnej zaoczna komisja strony pozwanej stwierdziła 2 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Natomiast z tytułu ubezpieczenia na życie powód był opiniowany trzykrotnie i na podstawie przeprowadzonych opinii u powoda stwierdzono: 2 % uszczerbku na zdrowiu tabela 89 uszkodzenia kręgosłupa na odcinku szyjnym, 5 % stałego uszczerbku na zdrowiu tabela 63 a uszkodzenie serca lub osierdzia oraz wskazano, że wypadek komunikacyjny miał niewątpliwie wpływ na wystąpienie zawału, 10 % stałego uszczerbku na zdrowiu tabela 63 a uszkodzenie serca lub osierdzia oraz wskazano, że wypadek miał wpływ na wystąpienie zawału. Powód w wyniku zdarzenia doznał niemniej niż 12 % uszczerbku na zdrowiu. Strona pozwana na skutek zdarzenia przyjęła częściowo odpowiedzialność za zdarzenie przyznając 2000 tytułem zadośćuczynienia i 247 zł tytułem odszkodowania. Powód domaga się zapłaty 20 000 zł tytułem zadośćuczynienia ponad przyznaną kwotę 2000 zł. Skręcenie kręgosłupa na odcinku szyjnym i lędźwiowym, zespół korzeniowy odcinka szyjnego pourazowego, zniesienie i spłylenie lordozy są dolegliwościami charakteryzującymi się dużym dyskomfortem powodowanym przez ból. W sposób znaczny ograniczają możliwość swobodnego poruszania przez powoda. Rehabilitacja takich obrażeń jest stosunkowo długa i bolesna i nie jest w stanie przywrócić u powoda stanu sprzed wypadku. Samo zdarzenie wywołało u powoda duże natężenie stresu, co przyczyniło się do wystąpienia kolejnego zawału mięśnia sercowego, a uszczerbek z tygo tytułu wynosi 10 %. Okoliczność ta została przyznana przez lekarza, który opiniował powoda w ramach wewnętrznej komisji lekarskiej ubezpieczenia na życie. Ze względu na przebyty zawał nie jest możliwe przywrócenie stanu zdrowia sprzed jego wystąpienia. Wydolność organizmu powoda spadła w sposób znaczny. Zespołu korzeniowy powoda również wskazuje na wystąpienie u powoda co najmniej 5 % uszczerbku na zdrowiu. Doznane urazy i przebyte schorzenia uniemożliwiają powodowi powrót do pracy. Powód w dacie zdarzenia był emerytem i pracował dodatkowo jako pracownik ochrony. Obecnie nie jest w stanie powrócić do wykonywania tych obowiązków. Sytuacja ta bezpośrednio przekłada się na ograniczenie możliwości zarobkowych rodziny i powoduje obniżenie statusu materialnego.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podniosła, że bezspornym jest fakt, że powód w dniu 17 maja 2013 roku uległ wypadkowi komunikacyjnemu, w wyniku którego doznał nielicznych obrażeń ciała. Strona pozwana nie kwestionowała i nie kwestionuje swojej odpowiedzialności wobec powoda co do zasady czemu dała wyraz dokonując na rzecz powoda wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 2000 zł. Dokonana wypłata zdaniem strony pozwanej jest wystarczająca w rozumieniu art. 445 kodeksu cywilnego, a co najważniejsze wypełnia funkcję jaka jest przypisana zadośćuczynieniu. Swoją decyzję w sprawie ustalenia zadośćuczynienia w ww. wysokości strona pozwana podjęła po wnikliwym przeprowadzeniu postępowania w zakresie przebytego przez powoda leczenia, ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu 2 %, a także biorąc pod uwagę stopień i czas trwania cierpień fizycznych. Jednocześnie strona pozwana wskazuje, że roszczenie powoda dotyczące ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość jest bezpodstawne biorąc pod uwagę zmianę przepisów dotyczących przedawnienia roszczeń. Powód nie posiada interesu prawnego w dochodzeniu tego roszczenia. Możliwość wytoczenia powództwa o zasądzenie wyklucza bowiem po stronie powoda istnienie interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie naruszonego prawa lub stosunku prawnego. Dodatkowo wskazać należy, że w przypadku powstania nowej szkody pozostającej w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym poszkodowany będzie mógł w terminie trzech lat od powzięcia wiadomości o jej wystąpieniu dochodzić jej naprawienia na drodze sądowej niezależnie od upływu dziesięcioletniego terminu z art. 442¹ § 1 k.c. Ponadto nieznaczące obrażenia ciała, jakich doznał powód, nie mogą rzutować w przyszłości na stan jego zdrowia.

Pismem z dnia 2 czerwca 2015 roku powód rozszerzył powództwo w ten sposób, że w miejsce dotychczasowego roszczenia wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda J. P. kwoty 30 000 zł wraz ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód rozszerzył swoje roszczenie o kolejnych 10 000 zł ze względu na określenie wysokości uszczerbku na zdrowiu przez biegłego sądowego kardiologa w wysokości 10 %. W związku z okolicznością przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 19 czerwca 2013 roku wraz potwierdzeniem nadania listem poleconym z dnia 30 czerwca 2013 roku w wysokości 60 000 zł. zasadnym jest zdaniem powoda domaganie się zasądzenia odsetek ustawowych za zwłokę od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pismo powoda z dnia 2 czerwca 2015 roku strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w rozszerzonym zakresie i zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. W ślad za opinią biegłych sądowych S. G. (1) oraz S. R. (1) strona pozwana podnosi, że przebyty przez powoda zawał serca nie miał związku z wypadkiem komunikacyjnym, a jego wystąpienie należy wiązać z przebiegiem choroby kardiologicznej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 18 maja 2013 roku o godzinie 18.33 we W. na ulicy (...) przy posesji nr (...) doszło do kolizji drogowej, w której poszkodowany został powód. Sprawca zdarzenia jadący samochodem marki P. nr rej. (...) nie dostosowując prędkości jazdy do warunków ruchu oraz nie zachowując bezpiecznej odległości między pojazdami uderzył w tylny zderzak samochodu powoda marki D. nr rej. (...), a ten w skutek dużej energii uderzenia uderzył w tył samochodu marki H. nr rej (...).

Dowód:

zaświadczenie K. we W. z dnia 27 maja 2013 r. k.13

Sprawca zdarzenia był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W..

Bezsporne

Negatywne skutki kolizji powód zaczął odczuwać dopiero następnego dnia. Z uwagi na nasilający się ból poszkodowany udał się w dniu 20 maja 2013 r. do Ambulatorium Chirurgicznego przy ulicy (...) we W. gdzie stwierdzono skręcenie kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego i zwolniono pacjenta do domu. Po godzinie powód zaczął odczuwać silny ból zamostkowy. Do chorego wezwano pogotowie ratunkowe, które przewiozło go do (...) Centrum Medycyny Ratunkowej przy ulicy (...) we W.. Na miejscu rozpoznano zawał serca. Powód był hospitalizowany na Oddziale Kardiologicznym od dnia 20 maja 2013 roku do dnia 25 maja 2013 roku. Ustalono termin rehabilitacji kardiologicznej w Szpitalu (...) w P. na 13 czerwca 2013 r. Powód był następnie konsultowany neurologicznie i ortopedycznie z rozpoznaniem stanu po skręceniu odcinka szyjnego kręgosłupa, skręceniu odcinka lędźwiowego kręgosłupa, zawale mięśnia sercowego (...) ściany dolnej, zespołu korzeniowego odcinka szyjnego pourazowego, pourazowych bólów głowy, pourazowych szumów usznych, pourazowych zawrotów głowy, zniesienia lordozy szyjnej, spłylenia lordozy lędźwiowej. Zalecono mu noszenie kołnierza S. przez okres 4 tygodni, zakup poduszki ortopedycznej, prowadzenie oszczędnego trybu życia, przyjmowanie leków, kontrole specjalistyczne, rehabilitacje.

Dowody:

karta informacyjna Ambulatorium C. D. olnośląskiego Szpitala Specjalistycznego im. T. M. przy ulicy (...) we W. z dnia 20 maja 2013 r.k. 16-17

karta informacyjna D.im. T. M. przy ulicy (...) we W. z dnia 20 maja 2013 r.k. 18-20

skierowanie do Szpitala (...) w P. k. 22

historia zdrowia i choroby z dnia 6 czerwca 2013 , 26 września 2013 r. k. 23, 25

karta konsultacji ortopedycznej z dnia 12 czerwca 2013 r. k. 24

Powód za pośrednictwem (...) Manufaktura sp. z o.o. siedzibą we W. pismem z dnia 19 czerwca 2013 r. zgłosił u strony pozwanej szkodę domagając się wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 60 000 zł. Z tytułu odpowiedzialności cywilnej zaoczna komisja strony pozwanej stwierdziła 2 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Natomiast z tytułu ubezpieczenia na życie powód był opiniowany trzykrotnie i na podstawie przeprowadzonych opinii u powoda stwierdzono: 2 % uszczerbku na zdrowiu tabela 89 uszkodzenia kręgosłupa na odcinku szyjnym, 5 % stałego uszczerbku na zdrowiu tabela 63 a uszkodzenie serca lub osierdzia oraz wskazano, że wypadek komunikacyjny miał niewątpliwie wpływ na wystąpienie zawału, 10 % stałego uszczerbku na zdrowiu tabela 63 a uszkodzenie serca lub osierdzia oraz wskazano, że wypadek miał wpływ na wystąpienie zawału. Strona pozwana na skutek zdarzenia przyjęła częściowo odpowiedzialność za zdarzenie przynajmniej 2 000 tytułem zadośćuczynienia i 247 zł tytułem odszkodowania.

Dowody:

zgłoszenie szkody z dnia 19 czerwca 2013 r. k. 32- 36

ocena uszczerbku na zdrowiu w ubezpieczeniach (...) k. 41-42

ocena kompleksowa OC dla (...) k. 43-48

opinia lekarska k. 49

orzeczenie lekarskie NW k. 50-52

decyzja o przyznaniu odszkodowania z dnia 22 lipca 2013 r. k. 53

Doznane urazy i przebyte schorzenia uniemożliwiają powodowi powrót do pracy. Powód w dacie zdarzenia był emerytem i pracował dodatkowo jako pracownik ochrony. Obecnie nie jest w stanie powrócić do wykonywania tych obowiązków. Powód otrzymuje emeryturę w kwocie 2500 zł. Z tytułu pracy w Agencji Ochrony dodatkowo uzyskiwał około 1000 zł miesięcznie.

Dowód:

przesłuchanie powoda k. 191

Obecnie u powoda stwierdza się stan po urazie skrajnym kręgosłupa szyjnego z długotrwałymi dolegliwościami bólowymi i ograniczeniem ruchomości aktualnie nadal znacznie ograniczona ruchomość w odcinku szyjnym, bez cech deficytu ze strony obwodowego układu nerwowego, bez objawu zespołu korzeniowego, stan po urazie kręgosłupa lędźwiowego z bólami sugerującymi rwę kulszową aktualnie bez zaburzeń funkcji kręgosłupa, bez objawów zespołu korzeniowego, zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego bez związku z przebyłym urazem. Powód w wyniku wypadku doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3 % pkt. 89 a w zw. z § 8 pkt 3 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku. Przebyty uraz spowodował nasilenie istniejących zmian w kręgosłupie szyjnym. W przyszłości z powodu przebytego urazu nie dojdzie do nowych komplikacji zdrowotnych u powoda. Obecnie w badaniu przedmiotowym biegli nie widzą żadnych zaburzeń ruchomości w odcinku Ls kręgosłupa, nie stwierdza się także objawów korzeniowych. Mimo deklarowanych przez powoda bólów prawej kończyny dolnej, nie stwierdza się objawów korzeniowych w postaci zaników mięśniowych, czy też zaburzeń odruchów ścięgnistych. W badaniu kręgosłupa szyjnego stwierdza się znaczne ograniczenie ruchomości. W badaniu RTG stwierdza się poważne zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego. Zdaniem biegłych w wyniku przebytego urazu doszło do zaburzenia chwiejnej równowagi w kręgosłupie szyjnym, co spowodowało że powód zaczął odczuwać bóle kręgosłupa szyjnego. Przy zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa dochodzi do uszkodzenia powierzchni stawowych w stawach międzykręgowych. Uraz powoduje nasilenie lub ujawnienie zmian, które poprzednio były nieme klinicznie.

Dowody:

opinia pisemna biegłych sądowych z zakresu ortopedii S. G. i neurologii S. R. k. 102-105

opinia ustna uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii S. G. i neurologii S. R. k. 176

Biegła z zakresu kardiologii D. G. w oparciu o dokumentację medyczną oraz badanie powoda ustaliła, że powód od około piętnastu lat leczony był z powodu nadciśnienia tętniczego i choroby niedokrwiennej serca. Nadciśnienie miało łagodny stabilny przebieg, nie obserwowano przełomów nadciśnieniowych. Choroba niedokrwiennej serca w swym przebiegu wikłana była występowaniem ostrego niedokrwienia. Powód przeżył zawał mięśnia serca w 2001, 2003 i 2008 roku. Leczony był inwazyjnie i farmakologicznie. Od 2008 roku choroba niedokrwiennej przebiegała stabilnie i nie było dolegliwości stenokardialnych ani ostrych incydentów niedokrwiennych. Powód czuł się dobrze. Zdarzenie z dnia 18 maja 2013 roku było dla powoda silnym niekorzystnym przeżyciem, wyzwoliło stres i zdenerwowanie. Dlatego należy przyjąć, że stan ten miał niekorzystny wpływ na zdrowie powoda i był współsprawcą przyczyną wystąpienia zawału serca u człowieka obciążonego chorobą niedokrwiennej serca. Biegła rozpoznała u powoda nadciśnienie tętnicze (...), chorobę niedokrwiennej serca, przeżyty 20 maja 2013 roku zawał mięśnia serca (...) ściany dolnej leczony angioplastyką z implantacją stentu do (...), stan po przeżytych zawałach serca (...) 2001 2003 roku leczony P. z implantacją stentów, stan po rewaskularyzacji serca 3 września 2003 roku, niedokrwienne uszkodzenie serca bez objawów niewydolności serca, stabilna dławica piersiowa. Zgodnie z rozporządzeniem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku ocena procentowa stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu u powoda ustalona została na 10 % lit. F p 63 a.

Dowody:

opinia pisemna biegłej sądowej z zakresu kardiologii D. G. k. 90-92

opinia pisemna uzupełniająca biegłej sądowej z zakresu kardiologii k. 195-196

wyniki badania hematologicznego k. 14

wyniki badania laboratoryjnego k. 15

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 34 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003 r. Dz.U.2013.392 j.t. zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź jego utrata, a także zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Niespornymi w sprawie był fakt posiadania przez sprawcę wypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej oraz obowiązek sprawcy wypadku do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, a tym samym i odpowiedzialność strony pozwanej co do zasady za skutki wypadku. Sporny pozostawał zakres skutków wypadku na zdrowie fizyczne powoda, wysokość uszczerbku na zdrowiu oraz wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia.

Roszczenie powoda o zadośćuczynienie znajduje uzasadnienie w treści przepisu art. 445 k.c., którego konstrukcja oparta jest na trzech zasadach – fakultatywności zadośćuczynienia, jego powiązania z odpowiedzialnością deliktową i wreszcie ustalania zadośćuczynienia wyłącznie w wypadkach wyraźnie w ustawie przewidzianych. W tym ostatnim aspekcie przepis odsyła do stanów faktycznych wskazanych w art. 444 k.c., który swoim zakresem obejmuje uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia.

Uszkodzenie ciała w rozumieniu art. 444 k.c. polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka – zarówno jeśli chodzi o powłokę cielesną, jak i tkanki i narządy wewnętrzne (rany, złamania). Rozstrój zdrowia natomiast wyraża się w zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów bez ich widocznego uszkodzenia (np. nerwice).

W następstwie wypadku u powoda stwierdza się stan po urazie skrętnym kręgosłupa szyjnego z długotrwałymi dolegliwościami bólowymi i ograniczeniem ruchomości aktualnie nadal znacznie ograniczona ruchomość w odcinku szyjnym, bez cech deficytu ze strony obwodowego układu nerwowego, bez objawu zespołu korzeniowego, stan po urazie kręgosłupa lędźwiowego z bólami sugerującymi rwę kulszową aktualnie bez zaburzeń funkcji kręgosłupa bez objawów zespołu korzeniowego. Powód w wyniku wypadku doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3 % pkt. 89 a w zw. z § 8 pkt 3 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku. Rozpoznanie powyższych uszkodzeń ciała, jak również fakt istnienia związku przyczynowego pomiędzy skutkiem w postaci urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego, a deliktem sprawcy wypadku został potwierdzony przedłożoną przez powoda dokumentacją medyczną, opiniami biegłych sądowych z zakresu ortopedii S. G. (1) oraz neurologii S. R. (3), a także przesłuchaniem powoda.

Biegła z zakresu kardiologii D. G. w oparciu o dokumentację medyczną oraz badanie powoda, ustaliła że powód od około piętnastu lat leczony był z powodu nadciśnienia tętniczego i choroby niedokrwiennej serca. Nadciśnienie miało łagodny stabilny przebieg, nie obserwowano przełomów nadciśnieniowych. Choroba niedokrwiennej serca w swym przebiegu wikłana była występowaniem ostrego niedokrwienia. Powód przeżył zawał mięśnia serca w 2001, 2003 i 2008 roku. Leczony był inwazyjnie i farmakologicznie. Od 2008 roku choroba niedokrwiennej przebiegała stabilnie i nie było dolegliwości stenokardialnych ani ostrych incydentów niedokrwiennych. Powód czuł się dobrze. Zdarzenie z dnia 18 maja 2013 roku było dla powoda silnym niekorzystnym przeżyciem, wyzwoliło stres i zdenerwowanie. Dlatego należy przyjąć, że stan ten miał niekorzystny wpływ na zdrowie powoda i był współsprawcą przyczyną wystąpienia zawału serca u człowieka obciążonego chorobą niedokrwiennej serca. Zgodnie z rozporządzeniem ministra pracy i polityki społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku ocena procentowa stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu u powoda ustalona została na 10 % lit. F p 63 a.

Sąd podzielił opinie biegłych sądowych w zakresie reprezentowanych przez nich specjalności jako fachowe, rzetelne i przekonujące. Dokonując oceny opinii biegłego Sąd uwzględnił właściwe dla jej oceny kryteria zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków. Opinie biegłych zawierają uzasadnienie ostatecznych wniosków, sformułowane w sposób przystępny i zrozumiały dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych. W ocenie Sądu opinia biegłych z zakresu ortopedii i neurologii w części dotyczącej braku związku przyczynowego pomiędzy stwierdzonym u powoda dnia 20 maja 2013 r. zawałem serca a wypadkiem z dnia 18 maja 2013 r nie mogła zostać uwzględniona w sytuacji gdy biegła z zakresu kardiologii jednoznacznie wskazała na związek przyczynowo skutkowy pomiędzy wypadkiem a wystąpieniem zawału serca u powoda. Biegli z zakresu ortopedii i neurologii nie posiadają specjalistycznej wiedzy z zakresu kardiologii, która mogłaby stanowić podstawę do wydania opinii w tym zakresie. Biegła z zakresu kardiologii w opinii uzupełniającej wskazała, że zawał serca, który wystąpił po wypadku w dniu 20 maja 2013 r. był następstwem silnego stresu i urazu psychicznego jakiego niewątpliwie doznał powód. Zawał serca nie jest jak sugerowali biegli z zakresu ortopedii i neurologii następstwem urazu mechanicznego. Zawał serca był następstwem istniejącej u powoda od lat choroby niedokrwiennej serca i zmian miażdżycowych tętnic wieńcowych serca ale uraz psychiczny i stres spowodowany wypadkiem przyczyniły się do jego wystąpienia i można je określić jako współsprawcą przyczynę zawału serca. Skutki stresu u osób obciążonych schorzeniem organicznym są częstym, cytowanym w piśmiennictwie kardiologicznym uznawanym czynnikiem ryzyka. Dlatego też w ocenie Sądu nie podlegał uwzględnieniu wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii zakładu medycyny sądowej na okoliczność związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem a zawałem mięśnia serca powoda. Zauważyć dodatkowo należy, że podobne stanowisko jak biegła z zakresu kardiologii D. G. prezentował lekarz orzecznik strony pozwanej ustalając również 10 % uszczerbek na zdrowiu powoda z tego tytułu w ramach ubezpieczenia na życie. Artykuł 286 k.p.c. pozostawia uznaniu sądu żądanie dodatkowej opinii innych biegłych, przy czym potrzeba dodatkowej opinii winna wynikać z tego, że złożona opinia jest niezupełna lub niejasna. Nie zachodzi zaś potrzeba

powołania dodatkowej opinii innego biegłego, jeżeli w przekonaniu sądu opinia wyznaczonego biegłego jest na tyle kategoriowa i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 czerwca 2013 r. I ACa 204/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 lipca 2013 r. I ACa 232/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 września 2013 r. III AUa 312/1) Specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii kolejnego biegłego można żądać jedynie "w razie potrzeby". Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwiku konkluzji opinii. W innym wypadku bowiem Sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 czerwca 2013 r. I ACa 382/13).

Powyższe okoliczności uzasadniały słuszność roszczeń powoda co do zasady. Pozostawało zatem rozważyć wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia w świetle kryteriów ukształtowanych w orzecznictwie.

Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 lutego 2007 r. I A Ca 1146/06 LEX nr 446225). Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należało uwzględnić wszystkie elementy krzywdy łącznie z tymi, które mogą ujawnić się w przyszłości, takie jak: nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, leczenia, rehabilitacji, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia, konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu prywatnym i społecznym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r. sygn. akt II UKN 681/98); cierpienia fizyczne i psychiczne, aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczeństwa, która związana jest z miejscem zamieszkania, zamożnością społeczeństwa, przemiany gospodarcze w danym kraju – standard życia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 1984 r., sygn. akt I CR 407/83, z dnia 22 kwietnia 1985 r., sygn. akt II CR 94/95), poczucie bezradności życiowej, jego widoki i możliwości w przyszłości, niemożność wykonywania pracy, korzystania z rozrywek (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1975 r., sygn. akt I CR 862/75,), sytuację życiową ofiary wypadku przed jego zaistnieniem i po jego zaistnieniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1977 r., sygn. akt II PR 257/70), wiek i płeć poszkodowanego, wyłączenie poszkodowanego z normalnego życia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 1977 r., sygn. akt II CR 266/77, z dnia 9 marca 1973 r., sygn. akt I CR 55/73).

Należy przy tym pamiętać, że rolą zadośćuczynienia jest złagodzenie doznanej niewymiernej krzywdy poprzez wypłacenie nie nadmiernej lecz odpowiedniej sumy, w stosunku do doznanej krzywdy. Ustalenie jej wysokości powinno być, jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, dokonane w ramach rozsądnych granic, odpowiadających aktualnym warunkom i sytuacji majątkowej społeczeństwa przy uwzględnieniu, iż wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Podzielić w tym zakresie należy pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1997 r. II CKN 273/97, nie publ.), iż zdrowie jest dobrem szczególnie cennym, a przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadku ciężkich uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra.

Zdaniem Sądu powyższe okoliczności uzasadniały ustalenia zadośćuczynienia na poziomie 26000 zł, która została pomniejszona o kwotę 2000 zł. dotychczas wypłaconą powodowi. Oczywiście jest, że uraz skrajny kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego powodował ból, konieczność noszenia kołnierza ortopedycznego, leczenia specjalistycznego, wykonania badań, odbycia rehabilitacji. W badaniu kręgosłupa szyjnego nadal stwierdza się znaczne ograniczenie ruchomości. Natomiast kolejny zawał serca wyłączył powoda całkowicie z wykonywanej pracy zawodowej. Po wypadku życie powoda znacznie się zmieniło. Odczuwane dolegliwości bólowe znacznie wpływały na jakość jego życia i uniemożliwiały mu normalne funkcjonowanie. Powód zmuszony był znacznie ograniczyć aktywność fizyczną i prowadzić oszczędny tryb życia. Powód pomimo odbytej rekonwalescencji nadal odczuwa dolegliwości bólowe ze strony kręgosłupa. Stwierdzony u powoda uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł łącznie 13 %. Wprawdzie wysokość uszczerbku na zdrowiu wyrażona procentowo ma tylko pomocnicze znaczenie dla określenia należnego zadośćuczynienia jednak nie może pozostać bez wpływu na jego wysokość.

Powództwo w pozostałej części należało oddalić jako niezasadne. W ocenie Sądu wysokość ustalonego zadośćuczynienia jest odpowiednia i wyczerpuje w całości roszczenia powoda z tego tytułu. Biegli z zakresu ortopedii i neurologii orzekli, że w przyszłości z powodu przebytego urazu nie dojdzie do nowych komplikacji zdrowotnych u powoda. Rokowania co stanu zdrowia powoda są związane raczej ze zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa szyjnego, które przebyty uraz nasilił. W ocenie Sądu brak jest zatem podstaw do ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku mogące powstać w przyszłości na podstawie art 189 k.p.c.

Uzasadnione było żądanie pozwu w tej części, jaka odnosiła się do odsetek od roszczenia głównego. Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 11 lipca 2014 r. tj daty wytoczenia powództwa jako, że w tej dacie roszczenie powoda było już wymagalne. Uwzględniając jednocześnie zmianę treści art 481 k.c. , która nastąpiła z dniem 1 stycznia 2016 r.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego ratio legis art. 14 ustawy z 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, podobnie jak i art. 817 k.c., opiera się na uprawnieniu do wstrzymania wypłaty odszkodowania w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją niejasności odnoszące się do samej odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości szkody. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczyciel lub Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody. Nie może też wyczekiwać na prawomocne rozstrzygnięcie sądu. Bierne oczekiwanie ubezpieczyciela na wynik toczącego się procesu naraża go na ryzyko popadnięcia w opóźnienie lub zwłokę w spełnieniu świadczenia odszkodowawczego. Rolą sądu w ewentualnym procesie może być jedynie kontrola prawidłowości ustalenia przez ubezpieczyciela wysokości odszkodowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 r. V CSK 38/11 Lex nr 1129170).

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód wygrał proces w 80 %, a koszty jakie poniósł w związku z postępowaniem, to kwota 4917 zł (1500 zł opłata sądowa + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa + 2400 zł wynagrodzenie pełnomocnika + 1000 zł zaliczka na wydatki). Strona pozwana wygrała proces w 20 %, a koszty jakie poniosła na ten cel wynoszą 2417 zł. Powód zobowiązany był zatem do zwrotu stronie pozwanej kwoty 483,40 zł (20 % z 2417 zł), natomiast strona pozwana na rzecz powoda kwoty (...),60 (80 % z 4917 zł), dlatego ostatecznie Sąd zasądził na rzecz powoda od strony pozwanej kwotę 3450,20 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego wynika z par. 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j.Dz. U. 2013 Nr 461)

Jednocześnie Sąd nakazał na podstawie art. 113 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.)w zw. z art. 100 k.p.c. powodowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 127,31 zł. a stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 509,26 zł. tytułem brakujących wydatków na opinie biegłych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.